

Het socialisme gezien vanuit de historische ervaringen met de Koreaanse revolutie

Stephen Cho

In dit artikel wordt een mogelijk scenario voor de hereniging van beide Korea's op basis van een federatie geschetst. Tevens wordt ingegaan op de karakteristieken van de socialistische revolutie in Noord-Korea en de mogelijkheden om de gekozen weg naar het socialisme op eigen kracht voort te zetten. Kan een herenigd en vooruitstrevend Korea dat met het Amerikaanse imperialisme gebroken heeft, een rol spelen bij het bewaren van de wereldvrede?

1. De historische lessen van het socialisme

1.1. Voorrang aan het volk voor het socialisme

Het socialisme is bestemd voor het volk. Het socialisme moet zich daarom in de eerste plaats op het volk baseren in plaats van op het proletariaat in die mate waarin het volk al een subject van de geschiedenis is geworden. Daarom moet de proletarische democratie ook de democratie van het volk betekenen. De samenleving is op twee elementen gebaseerd: de politiek die betrekking heeft op de menselijke verhoudingen, en de economie die de betrekkingen tussen de mens en de materie omvat. Deze twee elementen zijn zelf op de soevereiniteit en de beschikking over de productiemiddelen gebaseerd. Het socialisme heeft als roeping het scheppen van een maatschappij waarin het volk de soevereiniteit en de beschikking over de productiemiddelen verwerft.

1.2. De oorzaken van de ondergang van het sovjet socialisme

In de eerste plaats heeft het dogmatisme de opbouw van het socialisme in de USSR onderbroken. Men was er niet in geslaagd om aan de revolutionaire geest van het marxisme-leninisme een verlengde te geven door

Het socialisme is bestemd voor het volk. Het socialisme moet zich daarom in de eerste plaats op het volk baseren in plaats van op het proletariaat in die mate waarin het volk al een subject van de geschiedenis is geworden. Daarom moet de proletarische democratie ook de democratie van het volk betekenen.

het aan te passen aan de gewijzigde historische omstandigheden. Het "economisch determinisme"¹ heeft als dogmatisme het belang van ideologische en politieke kwestie veronachtzaamd en is er vooral niet in geslaagd om een administratief systeem volgens de principes van een socialistische samenleving te scheppen.

Ten tweede is er de beschadiging van het socialistisch principe door het revisionisme dat "hervorming" en de "openheid" werd genoemd. Het moderne Russisch revisionisme begon onder Nikita S. Chroesjtsjov en ontwikkelde zich onder Michail S. Gorbatsjov volledig door tegenover het principe van het socialisme de "verscheidenheid van de opvattingen", het "pluralisme van de politieke partijen", de "verschillende eigendomsvormen" en de "verzwakking van de anti-imperialistische alliantie" te stellen.

Ten derde mislukte men bij het voorkomen van corruptie en bureaucratie. In een socialistische samenleving bestaat er geen bevoorrechte klasse (zoals de bourgeoisie), maar er bestaat eventueel wel een sociaal bevoorrechte laag. In de USSR en in de socialistische landen van Oost-Europa vormden de functionarissen van de Partij een bevoorrechte sociale laag. Als gevolg van de corruptie veroorzaakt door hun

overdreven macht verloor de Partij het vertrouwen en de steun van het volk.

Ten vierde was het overheersende chauvinisme in de USSR een beslissend element in de vernietiging van het socialistisch systeem. Vooral de COMECON² en het Warschau Pact³ hebben de socialistische landen in Oost-Europa economisch en militair van Rusland afhankelijk gemaakt. Als gevolg hiervan werd hun onafhankelijkheid en autonomie verzwakt.

Ten vijfde was de verzwakking van het Russische leger een belangrijke factor. De beslissing van Gorbatsjov om de organisatie van het leger van de Partij los te koppelen heeft geleid tot een ideologische verzwakking van het leger. Bij gevolg kon het Rode Leger in Rusland er niet in slagen om de antirevolutionaire beweging te controleren.

1.3. De nederlaag van de USSR en de overheersende positie van het Amerikaanse imperialisme

Na de Tweede Wereldoorlog hadden de USSR en de Verenigde Staten een conflictrijke relatie. Maar sinds de ontbinding van de Sovjet Unie domineert het neoliberal Amerikaanse imperialisme de wereldpolitiek en -economie. Het Amerikaanse imperialisme komt altijd tussen in conflicten tussen diverse landen: de oorlogen in Joegoslavië⁴, de oorlog in Irak, de oorlog in Afghanistan. Met de verzwakking van de socialistische landen schoof het socialisme via de "derde weg" of het "neocentrisme" naar rechts op, terwijl de Verenigde Staten door de virtuele dreiging met een kernoorlog of raketten de controle over het Verre Oosten heeft uitgebreid.

1.4. Conclusie met betrekking tot de nederlaag van het socialisme in de USSR

Ten eerste speelt de socialistische leider een beslissende rol bij de opbouw van het socialisme en eveneens in de socialistische revolutie. Ten tweede moet men het principe van de revolutie vooropstellen daar dat correspondeert met de historische context, waardoor de waarachtige geest van de revolutie wordt geëerbiedigd. Ten derde moet de revolutionaire partij ter beschikking van het volk staan en haar politiek voor en door het volk bedrijven. Ten vierde moet men zonder verslapping de strijd tegen het imperialisme voeren door het revolutionaire leger te versterken. Ten vijfde moet men zich op internationaal vlak aansluiten ten einde beter tegen het imperialisme te kunnen strijden.

2. De vier bijzondere kenmerken van het Noord-Koreaanse socialisme

In de imperialistische media komt men vaak misverstand en onwetendheid met betrekking tot het Noord-Koreaanse socialisme tegen. De praktijk moet zijn om de fouten van de waarheid te onderscheiden. Het Noord-Koreaanse socialisme is een goed middel om een nieuwe benadering van het socialisme te verkrijgen. Daarom moet men op ernstige wijze nagaan hoe Noord-Korea het principe van het socialisme kan hooghouden ondanks de ontmanteling van het Sovjetblok en de voortdurende dreiging van het Amerikaanse imperialisme. Daarom is het begrijpen van het Noord-Koreaans socialisme fundamenteel voor het ontwerpen van een theorie van de Koreaanse Revolutie. Met dit doel worden hier de theorieën die in de loop van de opbouw van het socialisme in Noord-Korea werden ontworpen, gepresenteerd.

2.1. Het “determinisme van de idee”: de suprematie van de idee

Idee en politiek zijn voor het “determinisme van de idee” twee bepalende elementen, terwijl voor het “economisch determinisme” van het marxisme de economie een belangrijker element dan de idee en de politiek is. Het “determinisme van de idee” toont aan dat de “revolutie van de idee” aan de “revolutie van de politiek” voorafgaat. Die is dan weer de “revolutie van de politiek” die volgens de historische ervaring

van de socialistische revolutie zelf aan de “economische revolutie” voorafgaat. Men kan dat op de volgende manier schematiseren: verschijnen van het leninisme → verschijnen van de bolsjevisten → volksrevolutie → socialistisch politiek systeem → socialistisch economisch systeem.

Daar het determinisme van de idee een voorrang van de materie veronderstelt, onderscheidt het zich fundamenteel van het subjectief idealisme. Noord-Korea stelt dat de “Juche” niet in tegenspraak is met het marxistisch materialisme, maar het heeft verbeterd en het heeft opgevolgd.

2.2. De theorie van het “systeem van het monolithisch leiderschap” van de Partij en de leider

Noord-Korea heeft de “theorie van monolithisch leiderschap” geschapen. Dat is een bijzonder socialistisch politiek systeem dat de theorie van de “dictatuur van het proletariaat” verder heeft ontwikkeld. Het “DAEAN-systeem”⁵ dat in het begin van de jaren 1960 werd ontwikkeld, is een socialistisch sociaaleconomisch systeem. In het begin betrof het een manier om een fabriek op grond van het systeem van monolithisch leiderschap door de Partij en de leider te vestigen. Na het succes van dit systeem werd het veralgemeend en op alle domeinen toegepast, ook in de boerderijen, het leger, het ambtenarenapparaat. Het “DAEAN-systeem” promootte reeds een nauwe samenwerking met het volk tijdens de strijd tegen de Japanners. Het was echter moeilijk om dat systeem van monolithisch leiderschap van de Partij en de leider verder te ontwikkelen en ook om dat probleemloos in stand te houden. Immers, rekening houdend met de machtsconcentratie in handen van de Partij en de leider moet men zich eveneens wapenen tegen corruptie en bureaucratie en tevens de hierdoor veroorzaakte problemen adequaat regelen.

2.3. De onafhankelijke nationale economie

Noord-Korea was geen lid van de COMECON, dit in tegenstelling tot Vietnam en Cuba. Het heeft ten andere altijd een onafhankelijke gedragslijn ten aanzien van China gevolgd. De onafhankelijke Noord-Koreaanse nationale economie is per definitie aan het volk toegewijd en op zijn

eigen natuurlijke en technologische hulpbronnen aangewezen. Daarom moet men een organische binding met en een evenwichtige ontwikkeling tussen de zware industrie, de lichte industrie en de landbouw garanderen. Dankzij een zonder financiële steun van Rusland en China ontwikkelde industrie kon Noord-Korea over de noodzakelijke middelen beschikken om een satelliet te lanceren.

2.4. De politiek van Songun

Gezien het feit dat er in de wereld altijd het risico bestaat dat men door het imperialisme wordt aangevallen en uitgebuit, meent Noord-Korea dat het onmisbaar is om het revolutionaire leger te versterken om op die manier het socialisme te beschermen, de opbouw van het socialisme te bevorderen en de onafhankelijkheid en de revolutie in de wereld na te streven. In Noord-Korea is het leger niet alleen met de landsverdediging belast, maar ook op de opbouw van de socialistische economie en cultuur. Onder deze voorwaarden heeft Noord-Korea aangekondigd dat het de hereniging van Korea zal realiseren in geval van een Amerikaanse imperialistische aanval op Noord-Korea, om zo de Amerikaanse ambitie om de wereld te domineren te breken. Noord-Korea is een land dat de anti-imperialistische beweging in de wereld ondersteunt.

3. De revolutie in Korea

3.1. De karakteristieken en de etappes van de revolutie

De revolutie verloopt volgens verschillende opeenvolgende etappes: de nationale bevrijding die de discriminatie waarvan de natie het slachtoffer is, opheft, de bevrijding van de klassen waardoor de discriminatie tussen de klassen wordt opgeheven, de bevrijding van de mens waardoor de verschillen tussen de klassen verdwijnen tegelijk met de verschillen tussen de verrichte werkzaamheden. In Noord-Korea bestaat er geen discriminatie tussen de klassen meer, zodat enkel nog maar door het opheffen van de verschillen tussen de klassen het verwezenlijken van de overwinning van het socialisme overblijft.

De discriminatie waarvan de natie het slachtoffer is, is zowel voor Zuid- als voor Noord-Korea een probleem. Het is een

probleem dat men samen moet zien op te lossen. *Door het probleem van de democratie in Zuid-Korea aan de orde te stellen, moet de Zuid-Koreaanse revolutie zich als een democratische revolutie en een nationale bevrijding verwerkelijken.* De theorie van de democratische revolutie en de nationale bevrijding is een wetenschappelijke theorie die gebaseerd is op de theorie van het antikapitalisme en het anti-imperialisme. De democratische revolutie en de nationale bevrijding zullen worden gerealiseerd wanneer Zuid-Korea het Amerikaanse leger heeft laten terugtrekken, waarna een vooruitstrevende democratische regering aan de macht zal moeten komen en waarna men tegelijkertijd een onafhankelijke en vooruitstrevende economie zal kunnen vestigen. De Democratic Labor Party (DLP) is de enige partij die strijdt voor het realiseren van een vooruitstrevende democratische regering en de Korea Alliance of Progressive Movements South Korea (KAPM) is de enige organisatie die voor hetzelfde doel als dat van de DLP opkomt.

De revolutie in Korea betekent voor Zuid-Korea een democratische revolutie, maar is tevens ook een revolutie van nationale

bevrijding voor heel Korea. Om de nationale onafhankelijkheid in Korea te realiseren moet men het Amerikaanse leger uit Zuid-Korea verdrijven en het huidige pro-Amerikaanse regime in een vooruitstrevend democratisch regime omvormen. Omwille van die reden moeten zowel Noord- als Zuid-Korea zich verenigen tegen het Amerikaanse imperialisme.

De deling van Korea is noch een ideologisch probleem, noch een kwestie van verschillende regimes, maar een resultaat van een buitenlandse interventie, met name van het Amerikaanse imperialisme. Een waarachtige hereniging van Korea kan enerzijds enkel worden gerealiseerd na de terugtrekking van het Amerikaanse leger en volgens het principe van de onafhankelijkheid anderzijds, wat wil zeggen dat dit niet door middel van een buitenlandse macht kan gebeuren, maar wel door de macht van de natie. De vooruitstrevende Zuid-Koreaanse krachten en het Noord-Koreaanse volk werken samen voor de hereniging in de boezem van het gemeenschappelijk Noord-Zuid-Comité van 15 juni 2005 dat zich beroept op de Gemeenschappelijke Noord-Zuid-Verklaring van 4

juli 1972, de Gemeenschappelijke Noord-Zuid Verklaring van 15 juni 2000 en de Inter-Koreaanse Top van 2007.

3.2. De Zuid-Koreaanse democratische revolutie

In Zuid-Korea is de democratie voor het volk nog geen feit. Inderdaad, de wet op de nationale veiligheid bestaat nog altijd en onderdrukt de vooruitstrevende beweging: opsluiting van vooruitstrevenden, verbod van de Communistische Partij, enz. Het huidige dictatoriale neoliberale regime schendt nog altijd de rechten van de mens en de vrijheid van meningsuiting, ook al heeft Zuid-Korea na 1960 gedurende een periode van 30 jaar onder een militair-fascistisch regime geleden.

De Zuid-Koreaanse samenleving is nog altijd geen democratische maatschappij, dit ondanks de overwinning van de "Democratische Beweging van juni 1987".⁶ In werkelijkheid leidt de US de Zuid-Koreaanse regering op een onzichtbare wijze en oefent ze druk uit op de vooruitstrevende en democratische krachten. Een waarachtige democratie voor het Koreaanse volk kan

enkel worden gerealiseerd op voorwaarde dat een vooruitstrevende democratische regering wordt gevormd die de onafhankelijkheid ten aanzien van Amerika op de voorgrond plaatst.

De democratische revolutie verloopt via etappes. De vooruitstrevende democratie is het lagere niveau dat naar de proletarische democratie neigt. De vooruitstrevende democratie, als democratie voor het volk, is immers ook proletarisch van nature. Ze behoort immers niet tot de categorie van de burgerlijke democratie, maar wel tot de categorie van de proletarische democratie. De burgerlijke democratie is onmachtig om een waarachtige democratie te vestigen. Inderdaad, het democratisch burgerlijke regime heeft tijdens zijn bewind (1998-2007) de wet op de nationale veiligheid, die toch als een antidemocratisch symbool geldt, niet vermogen af te schaffen.

3.3. De opbouw van een herenigd land en de internationale solidariteit

Daar het vooruitstrevend democratisch systeem nog niet het socialistisch stadium heeft bereikt, zou het federale systeem het beste middel zijn om in een herenigd land het Noord-Koreaanse socialistische systeem te laten respecteren en samenleven met de vooruitstrevende Zuid-Koreaanse democratie. Het federale systeem vraagt geen opofferingen en betekent een vreedzaam systeem om Noord- en Zuid-Korea zonder conflicten samen te laten ontwikkelen.

In een federaal systeem gelden diplomatieke principes als onafhankelijkheid en neutraliteit die voor Korea van het allergrootste belang zijn. Op dit ogenblik wordt Korea door machtige landen als de Verenigde Staten, Japan, China en Rusland omringd. Er bestaan in Noord- en Zuid-Korea twee verschillende sociale systemen. Gezien deze voorwaarden is het voor Korea van groot belang dat de principes van onafhankelijkheid en neutraliteit worden gehandhaafd.

In een federaal systeem is het onontbeerlijk dat in het kader van de internationale solidariteit de principes van onafhankelijkheid en neutraliteit worden gerespecteerd. Door het principe van de onafhankelijkheid gestand te doen en door rekening te houden met de economische toestand in Azië, moet een herenigd Korea een alternatieve economie

promoten zoals die door de ALBA (Bolivarian Alternative for Latin America)⁷ wordt beoogd. Op die manier moet Korea bijdragen aan het scheppen van een evenwichtige internationale economische orde. Ten andere, Korea kan een actieve bijdrage leveren aan de hervorming van de Verenigde Naties, omdat die zich wegens de Amerikaanse invloed onvoldoende voor de vrede kunnen inzetten. Het is daarom nodig dat een herenigd Korea een belangrijke rol kan spelen als gidsland dat aan het vooruitstrevende deel van de mensheid de weg wijst. Dat moet mogelijk zijn!

(Vertaling: André Mommen)

Noten:

¹ Het economisch determinisme is de theorie die het overwicht aan de economische structuren verkiest boven de politiek in de ontwikkeling van de geschiedenis van de mensheid. Het wordt gewoonlijk met de theorieën van Karl Marx geassocieerd, hoewel veel marxistische denkers het eenvoudig hebben afgewezen en het eenzijdig economisch determinisme als een vorm van "vulgaire marxisme" of "economisme" beschouwen dat nergens in de werken van Marx terug te vinden is. Het economisch determinisme, dat als marxisme wordt begrepen, is het positivistische geloof dat de economische wetten het verloop van de geschiedenis bepalen. Op dezelfde manier heeft Auguste Comte beweerd dat deze wetmatigheden de samenleving regeren. De wet van het economisch determinisme dat wordt toegeschreven aan het historisch materialisme van Marx, luidt eenvoudigweg: de aangeboren verdediging is het dominante instinct bij de mens en wordt dus als omvattend model van het menselijk handelen bepaald door de fundamentele wetten die het overleven in een dialectisch proces tussen mens en natuur bepalen. Deze redenering leidt tot de conclusie dat alle historische ontwikkelingen resultaat van het "economisch determinisme" zijn, ofwel van de inspanning van de mens om te overleven.

² De Raad voor wederzijdse economische bijstand of COMECON was een organisatie van wederzijdse hulp tussen de landen van het socialistische blok. Hij werd door Stalin in 1949 in het leven geroepen als antwoord op de kapitalistische OECD, maar in juni 1991 met de val van de Sovjet Unie tijdens het einde van de Koude Oorlog opgeheven.

³ Het Warschau Pact was een militair bondgenootschap dat op 14 mei 1955 tussen de meeste landen van het socialistisch blok werd

afgesloten. Het was gebaseerd op een verdrag van vriendschap, samenwerking en wederzijdse bijstand. Nikita Chroesjtsjov had het in het kader van de Koude Oorlog opgevat als een tegengewicht ten aanzien van de NATO die al in 1949 was opgericht.

⁴ De oorlogen in Joegoslavië waren een reeks van gewelddadige conflicten op het territorium van de vroegere Federale Socialistische Republiek van Joegoslavië (FSRJ) tussen 1991 en 2001. Twee opeenvolgende oorlogen troffen de inmiddels ontbonden FSRJ. Daarin stonden verschillende etnische groepen of naties tegenover elkaar. De oorzaken hiervan waren politiek, economisch, cultureel en etnisch. Deze oorlogen behoorden tot de meest moorddadige in Europa sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog. Men schatte het aantal doden op 200.000 personen en op 1 miljoen vluchtelingen. Het was ook het eerste conflict in Europa met een genocidair karakter sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog. Velen van de belangrijkste protagonisten werden of worden vandaag wegens oorlogsmisdaden vervolgd.

⁵ In 1961 bezocht Kim Il Sung de DAEAN Electriciteitsfabriek in de stad Nampo. Daar werd een nieuw managementsysteem ingevoerd dat later werd veralgemeend. Overal werden nu partijsecretarissen als manager aangesteld. (nvdr)

⁶ De democratische beweging van juni 1987 verwijst naar bewegingen voor de democratie die zich over heel Zuid-Korea van 10 juni tot 29 juni 1987 verspreidden. De twaalfde president Chun Doo-hwan heeft geprobeerd om de Grondwet die directe verkiezingen verbood, te handhaven, maar de Koreanen begonnen toen in opstand te komen tegen de regering. Deze beweging leidde tot het uitschrijven van de eerste democratische verkiezingen in 1987 en de overgang naar de Zesde Republiek. Op 29 juni beloofde presidentskandidaat generaal Roh Tae-woo in een redevoering de Grondwet te willen veranderen.

⁷ De ALBA is een handelsverdrag tussen de volkeren van Latijns Amerika en een politieke, sociale en economische organisatie om de samenwerking op dat domein tussen de socialistische landen van Latijns Amerika en de Cariben te realiseren. Op het economisch vlak wil de ALBA de samenwerkingslogica bevorderen, liever dan een vrijhandelszone met de Verenigde Staten via het verlagen van de douanerechten of zelfs hun afschaffing na te streven. Het verdrag keert zich dus op directe wijze tegen de "Washington Consensus" die vanaf de jaren 1990 een liberalisering en dus het invoeren van neoliberale maatregelen bepleitte. Liever dan privatiseringen voor te staan, wil de ALBA de publieke sector bevoordelen.